

NOSY MALALA

VENNSKAPSPOSTEN FOR KIRKE OG MISJON PÅ MADAGASKAR OG NABOØYENE I DET INDISKE HAV

Det Norske
Misjonsselskap

Brobygger i ord og handling i Det Indiske Hav
i samarbeid med Den Gassisk Lutherske Kirke

Antananarivo, 25. juni 2010 Nr. 8 Årgang 2

Aktuell kommentar

Jubileumsår for bibelen

Det første bibelen på gassisk ble trykt 21. juni 1835. I disse dager kan en derfor feire 175 års jubileum. Denne oversettelsen skal være den eldste i nyere afrikansk historie. Det er også verdt å merke seg at denne bibelen så dagens lys 60 år før den nord-samisk oversettelsen og hele 69 år før den første utgaven på norsk.

Den første bibelen ble trykt i en trengselstid. Etter at dronning Ranovalona først hadde gitt sin støtte til bibelprosjektet, ble hun senere en fanatisk motstander av kristendommen. I mars 1835, bare tre måneder før bibelen var ferdig trykt, forbød hun kristen trosutøvelse. Et par gjenværende engelske misjonærer klarte å blidgjøre dronningen med å produsere velluktende såper, samtidig som de i all hemmelighet trykte 70 bibler. I de neste tretti-fem årene med periodiske trosforfølgelser, gav disse biblene tro og trøst til den stadig voksende kristenflokk. Mange av bøkene ble gjemt og lest i de såkalte "bibelgrottene". Fem av de første biblene fra martyrtiden eksisterer fortsatt.

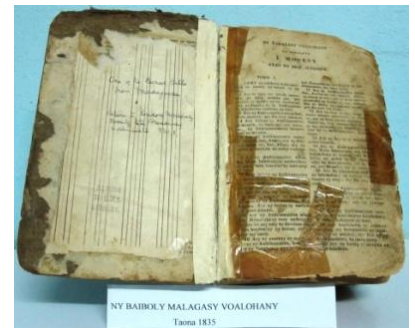
Rundkjøringen på Antaninarenina, som omkranses av finansministeriet, sentralbanken, det lutherske trykkeriet og bibelselskapet, har fra 1990 hatt det litt merksnodige navnet: "Bibelens og Lars Dahles Plass". Nordmannen Dahle gjorde et imponerende arbeid med å forbedre oversettelsen av Det gamle testamente, da en kommisjon gjennomførte en grundig bibelrevisjon i årene 1873-1887. Med noen mindre språklige rettelser underveis, har denne protestantiske utgaven fra 1887 blitt brukt like til i dag. De siste par årene har imidlertid et team jobbet iherdig med å modernisere språket. I mellomtiden har en også fått to andre oversettelser: Den katolske bibelen (1938) og den økumeniske bibelen (2003).

Det er ingen tvil om at bibelen har stor betydning for det gassiske folk. En har all grunn til å feire denne spesielle boken! Ekstra hyggelig er det at Det Gassiske Bibelselskap (FMBM) kan markere jubileumsåret med utgivelsen av to soldatbibler: en protestantisk og en katolsk.

Arild M. Bakke

Redaktør : Representant Arild M. Bakke
Redaksjonsekretær : Misjonær Lilliann R. Våje
Det Norske Misjonsselskap
Madagaskar

9, Rue Rakotonirina Stanislas, Isoraka
B.P. 880 – 101 Antananarivo, Madagaskar
E -mail : nmsrep@blueline.mg
Tlf : (00 261 20) 22 220 40

175 år gammel bibel

Den gassiske bibelen fra 1835 er fortsatt intakt.

Side 2

Boplassen Jerosalema

Nytt evangeliseringsarbeid blant kvegfolket.

Side 4

Nosy Malala betyr "Den kjære øya", eller "De kjære øyene".

Kirke - og misjonsnytt

Bibelen i fokus

Fra venstre: NMS' representant Arild M. Bakke, generalsekretær Rakoto Marc i Det Gassiske Bibelselskap og generalsekretær Stein Mydske i Det Norske Bibelselskap. Foto: Tsirisoa Razafimamonjy.

175-års jubiléet for den gassiske bibel er blitt markert på ulike måter den siste uken. På selve jubileumsdagen den 21. juni, ble den nye soldatbibelen presentert. Det Britiske Bibelselskap, som støttet trykkinga av den første bibelen, har vært representert under jubiléet ved sin generalsekretær. Det Norske Bibelselskap, som var fødselshjelper da Det Gassiske Bibelselskap ble etablert i sin nåværende form i 1965, har vært representert ved generalsekretær Stein Mydske.

Senteret på Antsirabe

I samarbeid med Den gassisk-lutherske kirke (FLM) er NMS innstilt på å etablere et kultur- og kompetansesenter på det gamle DNS-tunet på Antsirabe. Det er i det siste tatt nye steg for å realisere planene rundt "Antsirabe Cross-Cultural Competence Center" (ACCCC). NMS har hatt en dialog med ulike institusjoner i Norge om mulige intensjonsavtaler. Framover vil FLM ta lignende initiativ overfor aktuelle samarbeidspartnere på Madagaskar. Det er håp om at en innen utgangen av 2010, kan levere en søknad til UD om støtte til dette prosjektet.

Ny evangeliseringsstrategi

I første halvdel av juni ble det arrangert en større konferanse i regi av evangeliseringsdepartementet TMM på Antsirabe, hvor en diskuterte kirkens framtidige strategi for misjon og evangelisering. Det ble uttrykt stor forståelse for tanken om en gradvis utfasing av den utenlandske støtten

til utsendelse av evangelister. En vil framover ha et hovedfokus på å utvikle misjonale menigheter og å utruste de kristne til å utføre evangeliseringsoppdraget. Det vil være behov for misjonspartnernes støtte til opplæring og produksjon av evangeliseringsmateriell.

Shalom-båten

Det har vært mistenkelig mye problemer med motoranlegget på Shalom-båten helt siden den ble sjøsatt i 2004. Så langt i år har båten vært helt ute av drift. Høyst sannsynlig har motoren tidlig fått sjøvann inn i systemet, som har forårsaket ødeleggelse av vitale deler. Fortsatt bruk av båten er avhengig av en ny motor. FLM vurderer derfor i samarbeid med NMS båtens videre skjebne. Selvom båtens framtid er usikker, kan en glede seg over at en rekke landsbyer er blitt velsignet gjennom mange besøk av Shalom. Ca 20 personer er reddet fra livstruende havsnød. Båten har også utløst mye spennende engasjement blant støttegrupper i Norge.

Rehabilitering av døveskolen

FLM har fått ca 1 million NOK fra Den norske ambassade til rehabilitering av døveskolen på Antsirabe. Oppdraget har vært ute på anbud, og fra og med mai har tre ulike entreprenører vært i full aktivitet i skole- og internatbygningene. Denne skolen huser over 200 elever.

Feiring av frigjøringen

Det er en splittet nasjon som feirer 50-årsdagen for frigjøringen på lørdag 26. juni. Mange gassere ønsker denne dagen å fokusere på det som samler framfor det som splitter. Det er lagt opp til storstilt feiring. De mange flaggene som nå vaier – i rødt, grønt og hvit – bringer fornyet håp til en lidende nasjon og et kjempende folk.

Kirkelig krisehjelp

Kirkelederne i Det felles-økumeniske rådet (FFKM) har hatt en tafatt holdning til den politiske krisen, etter at deres forsøk på å finne en samlende løsning mislyktes i februar og mars 2009. Det er ingen tvil om at kirkelederne er splittet i synet på hvordan krisen skal håndteres. De er nå under konstant press fra forskjellige kanter. Både lokalt og internasjonalt er det lobbyvirksomhet på gang. Det felles-økumeniske rådet i Frankrike er blitt utfordret av gassiske kristne til å gjøre noe aktivt. I juli måned vil en bredt sammensatt kirkelig delegasjon fra Frankrike komme på besøk.

Arild M. Bakke

Mange har funnet veien til Madagaskar i juni, men ingen av dem har vært her i offisiell NMS-regi. Men i august kommer det nye misjonærer og ettåringer...

RETSIRAIKY Zacharie

**Visegeneralsekretær for
evangeliseringsdepartementet i
Den gassisk-lutherske kirke**

Født 3. April 1954 i Bekily
Gift med Raveloarijaona Gevia Felicie
10 barn

Tekst og foto: Lilliann E. R. Våje

– Hva gjør vi når misjonærene reiser? Partnerne kan ikke fortsette å lønne evangelister i all fremtid, for en dag vil pengene uansett ta slutt. Evangelisering er kirkas ansvar.

Det sa prest og evangelist Retsiraiky Zacharie på et nasjonalt møte for evangeliseringsarbeidet i Den gassisk-lutherske kirke (FLM) i Antsirabe i 1985. – Tanken var ny for mange, og noen ble direkte provosert, både i FLM sine egne rekker og blant misjonærene, sier han. Retsiraiky ble tatt for å være en urokråke den gang.

I år, fem-og-tyve år senere, varslet Det Norske Misjonsselskap (NMS) offisielt at den økonomiske støtten til evangelister vil ta slutt om noen år. Det skjedde på et nasjonalt møte som evangeliseringsdepartementet arrangerte i Antsirabe i juni. Kirkens framtidige strategi for misjon og evangelisering ble diskutert. – Jeg er glad samarbeidspartnerne støtter den nye strategien vår, sier Retsiraiky fornøyd.

Strategien går ut på å sette ut i livet det som står i 2. Timoteus 2,2: "Det du har hørt av meg i mange vitners nærvær, skal du gi videre til pålitelige mennesker som er i stand til å undervise andre." Evangelistene skal utruste menighetene til å spre evangeliet. Istendenfor at kun én evangelist går ut, blir han eller hun multiplisert med minst 40, når de troende og dømte i menigheten tar ansvar. I dag har 2/3 av de kristne i Retsiraiky sitt ansvarsområde fått opplæring i evangelisering.

Retsiraiky kommer fra Bekily på Sør-Madagaskar. Han har ti barn. De tre første barna hans, fikk han sammen med sin første kone, Razafimahefa Nirina. Hun døde under den tredje fødselen. I 1995 giftet han seg med sin

nåværende kone, Raveloarijaona Gevia Filicie, som han har fått syv barn med. De bor på det gamle bibelskoleetnet i Ambovombe, der Retsiraiky har vært siden 1988.

Evangelisten ble ordinert til prest i 1978, etter en to-årig utdanning på bibelskolen i Ambovombe og fire år på det teologiske seminaret på Ivory i Fianarantsoa. Senere fikk han stipend til å ta spesialutdanning i evangelisering i Zaïre og Kenya. I 2001 fikk han også en tre måneders periode sammen med evangeliseringsteamet til den verdenskjente evangelisten Billy Graham i USA. Det var særlig etter perioden i Zaïre at han ble mer og mer bevisst på det som skulle bli hans kjepphest fram til nå. – Evangelisering er ikke et enmannsarbeid. Og det er ikke bare prester, katekister og evangelister som har ansvar for evangeliseringsoppdraget. Enhver troende har ansvar for å vitne om Jesus, slår han fast.

Siden 1983 har Retsiraiky vært ansvarlig leder for evangelisering på forskjellige nivåer i FLM. Han har bl.a. vært styreleder for det nasjonale evangeliseringsdepartementet TMM i tre perioder, tilsammen i tolv år. I dag er han visegeneralsekretær for samme departement, samtidig som han er ansvarlig for evangeliseringsarbeidet i Ambovombe på Sør-Madagaskar.

– Den største utfordringen er å overbevise prestene om at dette er veien å gå. For det er blant denne gruppen at den nye strategien møter mest motbør. – Motstand til tross, målet om at enhver kristen skal vinne en annen person for Jesus, ble vedtatt på kirkerådsmøtet i Betafo i november 2006. Visjonen om at FLM skal bli en misjonær kirke er i ferd med å bli en realitet, sier Retsiraiky fornøyd.

Sjefen i Andriry

Tekst : Kåre Oksholen

Eg er blitt ven med sjefen, men sjefen treng ein heilt ny ven - Jesus - om han skal få orden på livet sitt.

Mark er ein stor, grovbygd kar. Han bur i Ambaro, ein buplass med omlag 20 hus i Andriry-fjella. Der vert lova sin lange arm for kort. "Småbyane" i Andriry-fjella ligg spreidd, og dei fleste ligg i strid med kvarandre, trass i familieband. Striden kjem ofte når kveg skifter eigar, og det skjer ikkje så sjeldan.

Mark har hatt fire koner, men to er flytta ut. Han tek seg av alle fire økonomisk. Han har også fått ein lærar til byen, for at ungane skal få læra litt meir enn det han fekk. Han kan «teikne» navnet sitt, men det er og alt. Tilbakeståande er han likevel ikkje, for han har evner på andre områder. Det var vel derfor han tidlegare vart valgt til sjef for dei som måtte kjempe mot ordensmakta og andre grupper

som ville inn i området for å kontrollera kveget. Ja, kanskje har han den funksjonen enno, for det eg veit.

Eg kjenner ikkje Mark, men han er min ven, entan han er sjef for oksetjuvane eller ikkje. Han er min ven, fordi han tok imot meg i landsbyen sin, og eg sov i hytta hans. Han er min ven, fordi han fylgde meg heimatt etter vitjinga, - ein fottur på seks timar.

Han er min ven, fordi Det Norske Misjonsselskap og Den gassisk-lutherske kyrkja har plassert meg og fire andre i dette området. Eg er blitt ven med sjefen, men sjefen treng ein ny ven - Jesus - om han skal få orden på livet sitt. Det er målet for arbeidet i Andriry.

Gi evangeliet videre, prosjektnummer 523 310

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Jerosalema

Tekst og foto: Kåre Oksholen

Det Norske Misjonsselskap (NMS) støttar arbeidet med å vinna flere for Jesus i Andriry-området. Det vonar eg at du - som les dette - også vil.

«Byen» er ikkje så stor, bare 5 hus i ei klynge. Der er likevel fleire fellestrekk med ein annan by med same namn. Byen er eit åndeleg sentrum. Dei som bur der og folk frå dei omkringliggande husklyngene samlast kvar søndag, for å minnast Jesus og for å få åndeleg næring og kristent fellesskap. Trass sitt religiøse grunnlag er det også her strid. Det gjeld særleg til eit par av nabolandsbyane som synest at dei åndelege leiarane i Jerosalema vert for dominerande. Paulus snakkar om ikkje å rose seg av dei store åndelege opplevingane. Det er ei vanskeleg lekse å lære i dei fleste religiøse samanhengar.

Når Jesus snakka om å dela den glade bodskapen, så skulle læresveinane starta i Jerusalem, og så gå vidare utover til jorda sine endar. Baovola kalla byen sin for Jerosalema. Ho starta hos seg sjølv, samla ungane til leseopplæring og søndagsskule. Deretter bad ho Den gassisk-lutherske kyrkja om hjelp til nå ut til heile Andriry.

Folk i Jerosalema og fra nabolandsbyane samlast på søndager.

Gi evangeliet videre, prosjektnummer 523 310

NMS gavekonto: 8220 02 85030

Takk for den gassiske bibelen. Be for misjonsarbeidet blant kvegfolket på Sør-Madagaskar.